

ORBIT^{vzw}
THUIS IN DE WERELD VAN
DIVERSITEIT & MIGRATIE

Ongehoord in corona

Vergeet mensen in de marge niet opnieuw

Corona was en is veel dingen. Een gezondheids crisis van formaat, maar vooral een crisis die symptomatisch bleek van structureel wanbeleid. De crisis heeft iedereen getroffen, maar de impact was ongelijk. Wat al fout zat, werd nu uitvergroot. Maar zelfs zo'n brutale crisis leidt niet tot daadkrachtige oplossingen. In het bijzonder niet voor mensen in kwetsbare situaties. Hoe kan dat? De oplossingen liggen nochtans binnen handbereik.

Discriminatie, wantrouwen, chaotisch migratiebeleid, ... De startsituatie en bijgevolg de preventie en respons op corona waren niet voor alle burgers hetzelfde. Wie al slachtoffer was van uitsluiting en armoede kreeg het nog moeilijker. Migrant en vluchtelingen en mensen in precair verblijf zetten sociale stappen achteruit op zoek naar opvang en veiligheid.

Bij het begin van de lockdown bevroeg ORBIT vzw via een enquête burgerinitiatieven, organisaties en sympathisanten naar signalen van systeemfouten. Overwegend vrijwilligers die noodzakelijk werk verzetten daar waar het beleid faalt. Zoveel weken later kunnen we enkel vaststellen dat er te weinig veranderd is, hoewel slechts een handvol inspanningen al veel kan rechtzetten.

Vanuit hun en onze voornaamste bevindingen zijn dit onze urgente aanbevelingen:

1 Media spelen hun rol (niet)

Zowel de openbare als de commerciële, regionale en lokale media moeten iedereen bereiken, en niet enkel witte middenklassers. De ministers van mediabeleid schitterden in afwezigheid. Het is hun bevoegdheid om te investeren in inclusieve, preventieve en zinvolle programmatie en communicatie met impact naar de hele bevolking.

2 Geef etnisch-culturele organisaties en woordvoerders een hoofdrol in de crisisaanpak

In verschillende steden hebben stadsbesturen goed gehandeld door meteen diverse netwerken te horen en te betrekken bij het crisisbeleid. Daardoor werden bepaalde groepen meer en beter bereikt dan door de klassieke hulpverleningskanalen. Die netwerken moeten nu verstevigd en ondersteund worden waar ze al bestaan. Waar dat nog niet zo is, kunnen die best meteen ontwikkeld worden. De ministers van binnenlands bestuur moeten dat bewaken, subsidiëring kan de impact vergroten.

3 Mind the (digital) gap

Thuisonderwijs impliceert les volgen via internet, asiel en/of andere steun aanvragen gebeurt meer dan ooit digitaal. Leerlingen en studenten, nieuwkomers en mensen met een laag inkomen hebben baat bij gratis internet. Wat in het onderwijs mogelijks getuigt van een blinde vlek, lijkt inzake de registratie van asielzoekers ondertussen bijna een bewuste zet. Het is de verantwoordelijkheid van de bevoegde ministers om elke digitale kloof te dichten en toegang tot grondrechten voor iedereen te garanderen. Trouwens, al die digitale wegen maken sociaal tolken niet minder, maar net meer noodzakelijk.

4 Een actieplan tegen racisme is urgent

Er was racistische discriminatie voor corona en die is tijdens de crisis alleen maar toegenomen. Het Interfederaal Gelijkekansencentrum UNIA ziet het aantal meldingen stijgen en krijgt ze zelfs niet meer geregistreerd door een tekort aan middelen. Voorstellen voor een interfederaal actieplan tegen racisme liggen klaar, wat rest is een kwestie van goedkeuren.

5 In je kot blijven, kan alleen als je een kot hebt

Gezondheidscrisissen bestrijd je niet op straat, maar vanuit betaalbare en kwaliteitsvolle woningen of opvang voor iedereen. Een plan is nodig en moet minstens afstemming met de federale asielopvang, 24-uurs opvang voor alle mensen zonder woning en de verruiming van de Vlaamse maatregel 'melding tijdelijk wonen' omvatten. Investeer daarbij in veilige, gemeentelijke registratie voor mensen zonder wettig verblijf om zo - zeker in crisistijden - de toegang tot gezondheidszorg, opvang en voedsel te versnellen.

Onze samenleving wordt geconfronteerd met een samenvaal van crisissen. Het is nu dat solidariteit en mensenrechten de fundamenteën van onze keuzes moeten zijn. Hoeveel moet er nog misgaan vooraleer iedereen aan boord is en blijft? Wij zijn bondgenoten om tijdens de zomermaanden en daarna op basis van die fundamenteën onze bijdrage te leveren in samenwerking met ervaringsdeskundigen, experts en het middenveld.

Contact

Didier Vanderslycke
coördinator
didier@orbitvzw.be
0478/234564